

12.3. MONODRAMA (slov.) 19.30 Rupert Marovt HIPHOP CONCERT 20.30 YooBaa Trieb 22.00 Schönheitsfehler	13.3. LESUNG 19.30 Franzobel INDIE CONCERT 20.30 Shiva Lakritz 22.00 2227	14.3. LESUNG 19.30 Alev Tekinay ETNO CONCERT 20.30 Pachakuti 22.00 Voice REGGAE
---	--	--

KONTAKTNA LECA KONTAKTLINSE 97

PRIREDETELJI: dijakinja ZG in ZRG za slovensko
PREDPRODAJA: 1 dan 40,- 3 dni: 100,-
Kult., Pri. tokinau / Bierjoki, Sound force v/im **KULT** St. Veit/Amo 228 Klagenfurt/Celovec

Šest mandatov več na slovenskih listah

ŠTEVILO občinskih odbornikov na slovenskih ali skupnih listah je poraslo za 6; to pomeni, da so jih v petih občinah pridobili osem, v dveh pa po enega izgubili. Največje preseñenje se je zgodilo v Železni Kapli, kjer je Enotna lista s Francem Jožefom Smrtnikom na čelu pridobila dodatne 3 mandate in jih ima zdaj šest, sedmega pa je zgrešila za en sam glas. S tem je EL postala druga najmočnejša frakcija v občini. Mandat so pridobili še v Globasnici (1), kjer je EL najmočnejša stranka, njen kandidat za župana Bernard Sadovnik pa ni prišel v drugi krog volitev. V Žitari vasi so prav tako pridobili en mandat, tako da jih imajo zdaj 4 (prej so jih imeli že tri in ne le dva, kot smo v zadnji številki napačno zapisali!). V Borovljah se je čudež vendarle zgodil in Volilna skupnost ima prvič v drugi republiki dva mandata, število glasov pa je dvignila za skoraj 50 odstotkov. V Bistrici v Rožu so z Volilno skupnostjo popolnoma uspeli in pridobili mandat. Odslej enega mandata več se veselijo v Škofičah, kjer je prav tako kot na Bistrici kandidirala tudi nemško govoreča kandidatka.

Razočarani pa so v Bilčovsu in v Straji vasi. Bilčovške občinske zdrahe so očitno slabo vplivale na voljo volilcev, tako da sta tako SPÖ kot EL izgubili

po en mandat. Janko Zwitter ne bo več podžupan, njegova lista pa je izgubila en mandat od dveh.

Volitve za župane, ki so bile opravljene neposredno, se pravi z drugim volilnim lističem, niso pokazale nobenih bistvenih sprememb v dvojezičnih občinah. Župana ali županje ob slovenskih listah ni nobenega, zato pa so se obdržali slovenski ali slovensko govoreči župani na listah SPÖ.

Večina samostojnih list je sicer pridobila na glasovih, nekaj pa jih je celo izgubilo. Tako npr. v Selah, kjer so socialde-

mokrati celo pridobili. Nanti Olip pa je kot kandidat za župana dobil le okrog 36 odstotkov glasov. V Bilčovsu je s samostojno listo kandidiral Rudolf Maierhofer, ki je očitno zbral protestne volivce in na mah dobil dva mandata.

Celotne volitve so pokazale predvsem te značilnosti: svobodnjaki so povečini pridobili in so odslej tudi na občinski ravni (splošno gledano), druga najmočnejša stranka v deželi. Zgubili sta v povprečju SPÖ in ÖVP, manjše (ponekod protestne) liste pa se veselijo porasta.

Na praznovanju 8. marca so ženam za njihov praznik zapeli otroci »Mlade Podjune«, ki jih vodi Vera Sadjak. Presenetili so s svojo zbranosjo in odličnim petjem.

MENJAVA V VRHU SLOVENSKE CERKVE

Dr. Franc Rode, novi ljubljanski nadškof in slovenski metropolit

Dosedanji nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar je ob svoji petinsedemdesetletnici po vatiškanskih pravilih že lansko leto sporočil papežu, da bi se rad umaknil s tega položaja in se upokojil. Tedaj je bila slovenska cerkev pred zgodovinskim obiskom Janeza Pavla 23., zato njegova ponudba ni bila aktualna. Po osmih mesecih pa je papeški nuncij v Sloveniji-msgr. Farhat preteklo sredo na konferenci za medije v Ljubljani sporočil skrbno varovano papeževo imenovanje Šuštarjevega naslednika. To je lazarist dr. France Rode, doslej sekretar papeževega urada za kulturo v Vatikanu.

Za mnoge je bilo to preseñenje, sam Šuštar je izjavil, da za ime ni vedel, ker da je

imenovanje izključno v pristojnosti svetega očeta v Rimu. O nasledniku pa se je izrazil pozitivno in mu zaželel več uspeha v pogovorih z državo o ureditvi odnosov s cerkvijo.

Dr. France Rode je bil rojen leta 1932 na Rodici v občini Domžale pri Ljubljani. V rani mladosti ga je doletela usoda emigrantstva, nato je živel v Argentini in potem v Parizu končal študij bogoslužja in bil posvečen v duhovnika. Po vrnitvi v domovino je predaval na ljubljanski teološki fakulteti in bil ploden avtor knjig s področja religije. Zadnjih 16 let je deloval v Vatikanu, preteklo leto pa je bil tudi v spremstvu papeža na obisku v Sloveniji, kjer je v ljubljanski stolnici prebral njegovo poslanico Slovencem.

V svoji prvi izjavi po imenovanju je poleg pozdravov slovenskemu krščanskemu občestvu sporočil tudi svojo vizijo delovanja. Ta je predvsem v premiku v odnosih država – cerkev. Dejal je, da je njegova poglobljena naloga dogovor o verskem pouku v šolah. V slovenski zakonodaji naj bi bil ta zasidran kot obvezni izbirni predmet, izvajala pa naj bi ga cerkev. Pri tem, kot je dejal, resno računa na podporo ljudske koalicijske Slovenske ljudske stranke, ki ideološko temelji na osnovah krščanstva. Prav ta njegova zahteva pa je v Sloveniji že sprožila številne reakcije, ki pa povečini niso v prid zahtevi novega nadškofa. J. R.

V Celovcu nova konstelacija

Medtem ko so socialdemokrati v Beljaku pridobili in svojo absolutno večino še podložili, pa so v Celovcu izgubili skorajda za deset odstotkov, kar pomeni pet mandatov manj v mestnem svetu.

Pri volitvah za župana so potrebne, kakor predvideno, še ene volitve med Haraldom Scheucherjem (ÖVP, 40,49 %) in Sigijem Metelkom (SPÖ, 27,99 %), jasen favorit pa je Scheucher, ki je že v prvem krogu zbral več kot 40 odstotkov glasov, česar še sam ni pričakoval. Bržkone ga bodo v drugem krogu podprli tudi volivci FPÖ; njihov kandidat Klaus Lukas je bil zbral komajda 23 odstotkov glasov.

Ravno nasprotno v Beljaku: »rdeča trdnjava« se je okrepila za 1 odstotek in ima zdaj man-

dat več (25), doslejšnji župan Manzenreiter pa je zbral zase skoraj 60 odstotkov glasov in je tako izvoljen že v prvem krogu volitev.

Mandati v Beljaku: 25 SPÖ, 12 ÖVP, 14 FPÖ, 1 VIG, 1 LIF.

Prvič v zgodovini pa so tudi Zeleni dosegli mandat v mestni skupščini (2,6 odstotka) in odslej bo Karin Prucha, predsednica koroških Zelenih, soodločala o usodi Celovca.

Mandati v Celovcu: 14 SPÖ, 14 ÖVP, 14 FPÖ, 2 VGÖ in 1 Zeleni. Liberalni forum v Celovcu ni dosegel mandata.

Avstrjo pa je razburila reklamna izjava Metelka, s katero vabi svobodnjake na sodelovanje. Sicer je rekel, da velja vabilo za volilce F, ne pa za stranko, a tako »finih« razlik pač marsikdo ne opazi na mah.

Tujci ven iz izključitve

Trenutno je na avstrijskih univerzah vpisanih okoli 26.000 tujih študentk in študentov, polovica iz držav članic EU. Med drugo polovico jih je mnogo iz t. i. tretjega sveta in iz vzhodne Evrope. To pomeni, da jih starši le težko vzdržujejo in si morajo študentje poiskati pač delo ob študiju. To dejstvo bi ne bilo še nič nenavadnega, saj tri četrtine vseh avstrijskih študentk in študentov dela ob študiju. katastrofalna pa je zakonska ureditev, po kateri študentje s tujim državljanstvom v Avstriji ne dobijo delovnega dovoljenja in so tako prisiljeni delati na črno (izjema so študentje iz EU). K temu pride še dodatna zaostritev: vsako leto morajo dokazati, da imajo finančna sredstva, ki so potrebna za študij (najmanj 70.000 šil.). Če tega ne zmorejo, mora-

jo nemudoma zapustiti državo oz. jih policija izžene. Posledica tega je, da nekateri finančni mogotci služijo lepe denarje. Znani so npr. nekateri primeri prodajalcev preprog, ki ponujajo tujim študentom posojila v višini 70.000 šil za par dni in z desetodstotnimi obrestmi za ta čas.

Da bi prizadetim vsaj nekoliko olajšala bivanje v Avstriji, je študentska skupina v Avstrijski zvezi sindikatov (ÖGB) začela kampanjo z geslom »AusländerInnen raus – aus der Ausgrenzung!« (Tujci ven – iz izključitve!), s katero želi doseči delovna dovoljenja za kolegice in kolege brez avstrijskega potnega lista. Glavni del kampanje je podpisna akcija, ki so jo javno predstavili 5. marca pred dunajsko in pred innsbruško univerzo. Razen tega so podpisne kar-

te razposlali na naslove 100.000 študentk in študentov. (Pri zbiranju podpisov sodeluje tudi Klub slovenskih študentk in študentov na Dunaju.)

Druga prireditev je bila včeraj, v sredo, spet pred dunajsko univerzo, kjer je zbral podpise Willi Resetarits alias dr. Kurt Ostbahn. Po zaključni tiskovni konferenci, ki bo predvidoma 26. marca, bodo pobudniki akcije predali podpise socialni ministrici Lori Hostasch. jo

kultur
KK
komunikacija
Šentjanž
vabi na predavanje
»Die unbekanntesten Impressionistinnen«.
O vlogi žensk v umetnosti predava mag. Ulli Sturm
v petek, 14. marca 1997,
ob 19.30.
Prisrčno vabljeni!

MEDNARODNI PRAZNIK ŽENA

Ženske so praznovale v Vogrčah

NEKOLIKO daleč se je bilo vsaj Rožankam treba peljati na letošnje praznovanje dneva žena, ki je bilo tokrat v Vogrčah. A tistim najzvestejšim ni žal, kot je videti, še tako dolge poti in spet so se koroške ženske zbrale v velikem številu, saj je bil organiziran celo prevoz z avtobusom.

Za pozdrav so najprej zapeli otroci, potem pa je navzoče pozdravila tajnica Zveze slovenskih žena Vida Obid in jih hkrati opozorila, da je to prvo praznovanje 8. marca, ko med nami ni več Milene Gröblacher, bivše predsednice ZSŽ, ki je preminila 28. februarja letos. Prisotne so se poklonile njenemu spominu z minuto molka.

Referendum za socialne pravice

Milka Kokot, ki je že lani nasledila predsednikovanje Zveze žena, je svoj govor posvetila položaju žensk v družini, njihovu izobraževanju in možnostim na delovnem trgu.

Kokotova je navzoče opozorila na podpisni referendum, ki bo med 8. in 14. aprilom letos in s katero želi neodvisni ženski forum vložiti zahteve, ki zadevajo socialno problematiko žena. Zato Zveza slovenskih žena poziva ženske in moške, da se tega referenduma udeležijo, enakopravnost obeh spolov pa mora biti zapisana v ustavnem zakonu.

Pa tudi znotraj naše narodne skupnosti ni položaj veliko boljši: »Aktivnost žensk slovenske narodne skupnosti na Koroškem je prisotna v celotnem gibanju, saj jih srečujemo v vseh kulturnih, gospodarskih in na-

Tokrat je bilo srečanje pri Florjanu v Vogrčah

Igralka Magda Kropiunig

rodopolitičnih organizacijah. Njihovo delo žal ni vedno deležno tistega priznanja, ki bi ga moralo imeti, kar vedno spet občutimo tudi pri razdeljevanju finančnih podpor. To pomeni, da se bomo morale tudi kot ženska organizacija še bolj prizadevati za to, da se bodo ženske pripravljene samozavestno vključevati v vse kulturne in politične ustanove in prevzeti odgovorne položaje in funkcije. Prepričane smo, da bi več žensk v naših organih dobro vplivalo na okostenele strukture in nekonstruktivne prepire v naših organizacijah.«

Bogat kulturni program

Kulturni program za dan žena pa so prispevali, podjunski otroci v zboru Mlada Podjuna, ki jih požrtvovalno in z izkušeno roko vodi Vera Sadjak. Nato

pa je igralka Magda Kropiunig brala iz člankov prvega ženskega časopisja, mdr. tudi iz »Slovenke« (gl. str. 5), z nekoliko asistiranja pa ji je pomagala gimnazijka Metka Wakounig. Iz teksta je bilo razbrati, da so bile ženske pred skoraj sto leti zelo borbene, ko je šlo za njihove pravice, da pa so bile zato deležne tudi veliko pritiskov, posmehovanja in deloma tudi zaničevanja. Pripomnila bi le, da smo Slovenci očitno zelo tradicionalni, ker se marsikaj od tega pojavlja še tudi danes...

Kot vedno pa so ženske dobile ob prazniku vsaka svoj nagelj iz pušeljca, ki ga je prispevala Zveza slovenskih organizacij.

Sonja Wakounig

Vestnikovi telegrami

Italijanski premier Romano Prodi je v torek obiskal Slovenijo. To je po obisku italijanskega predsednika Francesca Cossiga pred petimi leti prvi vrhunski obisk iz Italije, odraža pa novo linijo italijanske zunanje politike, ki se odpira proti vzhodu. Po dokaj napetih odnosih med državama, predvsem zaradi nerazrešenih lastninskih problemov italijanskih opantov v slovenski Istri, po drugi strani pa tudi zaradi neurejenega statusa Slovencev v Italiji, so se lansko leto po zmagi volilne koalicije Oljka odnosi začeli izboljševati. Že po treh tednih je Italija po slovenski privolitvi v Solanove predloge o razrešitvi lastninskih vprašanj umaknila veto za podpis slovenskega pridružitvenega sporazuma z Evropsko unijo. Italija je v svoji strateški liniji s Slovenijo in Madžarsko v okviru tako imenovane trienale sklenila kar nekaj sporazumov, ki ji odpirajo pot proti vzhodu, v italijanskem parlamentu je Prodijska vlada že sprožila postopek za ratifikacijo slovenske pridružitve EU, zanjo pa je Slovenija tudi v prvem planu za sprejem v polnopravno članstvo v EU in Nato. Prodijska vlada po obisku Češke in Poljske spremlja tudi močna delegacija italijanskih gospodarstvenikov in bankirjev.

V Beogradu so prejšnji teden podpisali sporazum o posebnih povezavah med ZR Jugoslavijo in Republiko srbsko v Bosni in Hercegovini. To je v Sarajevu sprožilo proteste v vodstvu muslimansko-hrvaške federacije. Tudi v sami Republici srbski s tem sporazumom niso zadovoljni. Podpisala ga namreč ni predsednica republike Biljana Plavšić, k svečanosti tudi ni bil povabljen predsednik Srbske demokratske stranke v BiH Aleksa Buha, temveč je srbski predsednik Milošević sporazum pripravil precej po svoje, podpisal pa ga je Momčilo Krajišnik, srbski predstavnik v zveznem predsedstvu Bosne in Hercegovine. Ta preudic si je Milošević privoščil v bistvu zaradi podpore predsednice Plavšičeve skoraj stodnevni demonstracijam srbske opozicije vsled ponarejenih volilnih rezultatov v novembru. Bistvo sporazuma o posebnih povezavah je sicer precej neopredeljeno, zagotovo pa nekako uresničuje dolgoletno željo Srbov z obeh strani Drine po čim tesnejši povezavi in gre v kontekst neuresničenega programa o življenju vseh Srbov v eni državi. Zaradi tega je navprek tudi z daytonskim sporazumom o enotni BiH, federaciji vseh treh narodov.

Balkan se le počasi umirja. Najprej so se poleg več kot mesec dni trajajoče demonstracije proti socialistični vladi v Bolgariji. Demonstranti so dosegli svoj osnovni cilj, in sicer predčasne volitve, do takrat pa državo vodi začasna vlada, sestavljena iz vseh večjih strank. Z odstopom rektorja beograjske univerze dr. Veličkovića so prenehali demonstrirati tudi beograjski študentje. Združena opozicija pa je 9. marca ob šesti obletnici krvavo zadušenih demonstracij v Beogradu zbrala kakih 50.000 pristašev in od vlade ultimativno zahtevala izpolnitev zahtev o neodvisnih medijih, kar pa bo očitno prav kmalu dosegla, saj je vlada tak zakon že napovedala. V torek je bil tudi sklenjen sporazum med albanskim predsednikom Berisho in opozicijo o predčasnih volitvah, ob tem pa so uporniki v zadnjih desetih dneh zavzeli že ves južni del Albanije. Do ponovnih volitev pa začasno vlado vodi predsednik Fino.

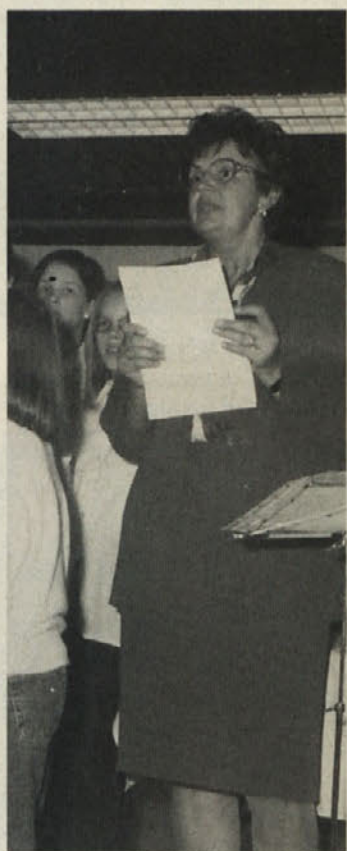
J. R.

Dan žena v Železni Kapli

Ženske iz Železne Kaple in okolice se ob mednarodnem dnevu žena družijo že vrsto let. Ne glede na katerokoli pripadnost široko povabijo in udeleženkam organizirajo privlačno popoldansko srečanje.

Letos so se v lepem številu zbrale v dvorani Obir, kjer jim je mladina pripravila tudi prikupen in vesel kulturni spored. Tako so za uvod in zaključek zaigrali učenci glasbene šole iz Železne Kaple pod vodstvom Milene Novak, šolarji ljudske šole pa so korajžno in dobro naučeno recitali nekaj hudomušnih pesmic. V veliko zadovoljstvo navzočih je zapel in zaigral tudi otroški zbor SPD »Zarja«, ki ga vodi Slavko Mežek. Nekaj primernih pesmi pa sta (prvič v Železni Kapli) skupno dodale še Karla iz Lepene in Kati iz Globasnice.

Dan žena pa je bil seveda namenjen tudi resnim in stvarnim »ženskim« temam. Tako je v svojih mislih k dnevu Marica Oraže orisala vlogo matere in ženske pozvala k vsesplošnemu oblikovanju družbenega živ-

Predsednica ZSŽ Milka Kokot je pozvala k referendumu

ljenja. Predsednica ZSŽ Milka Kokot pa je spomnila na težave, s katerimi se ženske srečujejo v prizadevanjih za enakopravnost. V lepi slovenščini je čestital tudi župan Peter Haderlap in želel zbranim optimizma in poguma. Predsednik SPD »Zarja« Jože Blažs pa se je pridružil čestitkam ter se zahvalil za veliki ženski doprinos v domačem kulturnem društvu.

Seveda so se navzoči dostojno spomnili tudi pred kratkim umrle predsednice ZSŽ Milene Gröblacher, Karla Haderlap pa je temu spominu dodala svoje globoke misli oz. verze. Skozi spored je vodila Marija Ošina. Kot prehod v družabni del srečanja pa so navzoči čestitali še Mariji Jerlich-Brečkinji k osemdesetletnici.

Da je kapleskim ženskam ta dan pomemben tudi v družabnem smislu, so dokazale tudi s svojimi prispevki (slaščice, pogače in drugo pecivo) ter z jedjo, ki so jo pripravile za vse navzoče.

M. T.

K&K CENTER V ŠENTJANŽU

Razstava treh umetnic

NA PREDVEČER dneva žena so neutrudni organizatorji Slovenske prosvetne zveze pripravili odprtje razstave treh umetnic, ki so prišle iz Slovenije, Italije in s Koroškega. Njihovo delo je razložila umetnostna zgodovinarica Tatjana Pregl-Kobe iz Ljubljane.

Prva, Beate Anna Hoy, je rojena Celovčanka, a živela je v Šentvidu ob Glini. Izobrazila se je na Strokovni šoli za likovno upodabljanje v Gradcu, nato pa še na Visoki šoli za uporabno umetnost, kjer je leta 1995 diplomirala z odliko. Dela kot svobodna umetnica in zavestno

niha med uporabno in upodablja-jočo umetnostjo brez materialnih prisil, odprta je za nove ideje in inovacijske koncepte.

Claudia Raza je rojena v Čedadu, živi in dela pa v Nabrežini pri Trstu. Obiskovala je mednarodno šolo za grafiko v Benetkah, izobraževala pa se je tudi v tujini. Razstavljalna je že po Italiji, Franciji, Avstriji, Švici, Angliji, Braziliji, na Finskem in Japonskem. Njena moč pa so akvareli z izredno občutljivostjo za barvne nianse, s katerimi ustvarja impresije skope kraške narave.

Tretja, Marjeta Godler, pa je iz Ljubljane in tam je tudi diplomirala leta 1984 na Akademiji za likovno umetnost. Razstavljalna je že v Sloveniji, Nemčiji, Kanadi, na Hrvaškem in v Avstriji. Njena značilnost so širokopotezne slike na velikih platnih, nekatere celo okrogle, ki dajejo svojstven vtis nekakšnega človeškega makrokosmosa.

Razstava je vsekakor vredna ogleda in bo odprta še do 15. aprila.

S. W.

Umetnice sta predstavili Trude Wieser in Tatjana Pregl-Kobe

RAZSTAVA V NUK

100 let ženskega časopisja

NARODNA univerzitetna knjižnica v Ljubljani je ob dnevu žena pripravila nenavadno razstavo: pred 100 leti je v Trstu izšel prvi ženski časopis v slovenščini s preprostim, a prav tako zgovornim naslovom »Slovenka«. Razstava je v Sloveniji zbudila kar precej pozornosti, čeprav so v zadnjih letih ženske teme stopile v ozadje in po časopisju prevladujejo psevdote-me o modi, kraljih in kraljicah, večjih in manjših zvezdicah slovenske srenje ter kuharski recepti. Izjema je revija Naša žena, ki vendarle namenja prostor tudi bolj perečim problemom v družbenem položaju žensk.

Ob razstavi ženskega časopisja pa se nujno vsiljuje misel, da so bile naše prababice precej bolj radikalne kot smo danes me. Res je, da so si ženske v zadnjih sto letih že priborile marsikatero pravico, za katero so se naše prednice še bile pripravljene dvigniti na barikade, a položaj se je v zadnjem desetletju poslabšal in čuditi se je treba, da ni več tako zagnanih bork kot nekoč.

Prvi izvod »Slovenke« je izšel 2. januarja 1897 kot priloga tržaškega političnega dnevnika »Edinost« s podnaslovom »Glasilo slovenskega ženstva«. Zanimivo je, da so se tedaj tudi razgledani moški zavedali pomena časopisa. Antor Aškerc

Zofka Kveder in Ivanka Anžič

ga je pozdravil z besedami: »Čeprav imamo Slovenci brž preveč kot premalo časnikov, vendar mora vsak pameten človek pripoznati važnost vašega podjetja. ... Ako hočemo napredovati v svetovni omiki, napredovati mora vzporedno z moško inteligenco tudi ženska, drugače smo izgubljeni.«

Program časopisa je bil sprva nacionalne in izobraževalne narave, šele kasneje se pojavijo članki, ki spodbujajo k emancipaciji žena. Prva urednica je bila Marica Bartol-Nadliškova, ki pa je po nekaj letih pisateljavanja in urejanja oddala delo Ivanki Anžič zaradi družinskih obremenjenosti (rodila je sedem otrok).

Koroška zora

Razstava pa je bila (vsaj zame) še dodatno presenečenje: razstavljenih je pet primerkov

ženskega časopisa, ki je izhajal v Velikovcu in v Borovljah, prvič leta 1920 in je bil štirinajstdnevnik. Podnaslov »Koroške zore« je bil »Glasilo Zveze slovenskih ženskih društev za Koroško«. Kot urednica je zapisana Ani Furlan, članki pa so pisani očitno pod psevdonimi. Časovno je sovpadal s plebiscitno dobo, zato so članki predvsem narodnoosveščevalni, narodnobodrilni in budilni. Ne manjka pa tudi razpravljanj o potrebi izobraževanja za kmečke žene.

Potrudili se bomo, da zvemo kaj več o usodi tega časopisa.

S. W.

JAVNA DVOJEZIČNA LJUDSKA ŠOLA V CELOVCU

Čestitke Simoni Weiss

V petek 7. marca 1997, je v Mariboru z zelo odmevnim koncertom praznovala 10. obletnico svojega delovanja znana pevka Simona Weiss, ki sodi v sam vrh slovenske estradne umetnosti.

Posebna značajska poteza Simone je tudi to, da ne zapira oči pred družbenim dogajanjem in je pripravljena zastaviti svojo umetnost tudi za doseganje pozitivnih ciljev na družbenem in splošnopoličnem področju. To je posebej dokazala s svojo protivno uspešnico Naj živi ljubezen, na katero je skupaj z otroki Javne dvojezične ljudske šole v

BRANJE V K & K

Satirično in lirično

V k & k centru je v okviru Rožanskega izobraževalnega tedna nastopil mladi koroški pesnik Heimo Schwarz. Navzoča je bila predvsem mlada publika, ki je zavzeto prisluhnila verzom in satiram. Schwarz je svoje branje

»opremil« še z afriškim bobnom, večeru pa je dal čar tudi udobno opremljen prostor. Sicer subtilna lirika pa je vsebovala le nekoliko preveč moraliziranja, a mladina, ki je tega navajena, je avtorju to dobrohotno spregledala.

LITERATURA

Rič-reč-riječ

Nova literarna in kulturna revija hrvaške manjšine na Madžarskem

S prvo številko časopisa in s šampanjcem za Gradiščansko-hrvaški center na Dunaju se je pretekli teden predstavila nova literarna in kulturna revija Hrvatov na Madžarskem. Izhajanje revije je Štjepan Blažetin, eden izmed urednikov, upravičeno označil za »zgodovinski trenutek«. RIČ-REČ-RIJEČ (Beseda) je namreč prvi tovrstni časopis za vso hrvaško manjšino na Madžarskem. Doslej edini poskus izdajanja literarne revije je bil leta 1989 ustanovljeni GLAS, ki pa je izšel le štirikrat kot »južnoslovanski« časopis, – južnoslovanski zato, ker takratna madžarska vlada ni razlikovala med slovensko, hrvaško in srbsko manjšino v deželi.

Kljub jezikovnim razlikam, ki jih zrcali sam naslov publikacije, in raztresenosti hrvaških naseljenih področij je organizatorjem uspelo najti skupni imenovalac in seveda tudi finančno podporo za prvo hrvaško kulturno revijo. Vendar je

revija vsebinsko zasnovana še nekoliko širše, saj je predvideno, da eno tretjino prispevajo gradiščanski Hrvati v Avstriji. nameravajo pa tudi objavljati madžarsko in avstrijsko literaturo v hrvaškem prevodu.

Glavna urednica, novinarka Matilda Bölc, je zbrala okoli sebe štiričlanski uredniški odbor, ki ga sestavljajo znani novinarji, kritiki in literarni strokovnjaki, ki so študirali v Zagrebu. Ne brez ponosa je Bölcsova pohvalila moški kvartet kot najboljše sodelavce, ki bi si jih mogla želeli. Zakaj da Hrvati niso prej dobili take revije, pa je utemeljila s tem, da hrvaški intelektualci pač niso imeli časa za literarni časnik in da je sploh na Madžarskem »novinarstvo težje od pavrstva«.

Prispevke dobivajo za zdaj večinoma od učiteljev in prijateljev, vendar Bölcsova meni, da bo kakovost sčasoma že prišla. Pozvala je posebej gradiščanske Hrvate, da naj pišejo za revijo, stari in mladi, ker želijo zajeti čim širši spekter hrvaške kulture. V prvi številki so gradiščanski Hrvati zastopani z Jurico Čenarjem, Petrom Tyranom, Nikolo Benčičem in Andijem Novoselom.

A. L.

Simona z oboževalko Tanjo, ki se bo v tem letu vpisala na Javno dvojezično ljudsko šolo v Celocu.

v temo 1994. To je bil odgovor na zahrbtno podtaknjeno cevno bombo ob tej šoli v mesecu avgustu istega leta. V imenu staršev in otrok na Javni dvojezični ljudski šoli v Celovcu, ki so bili Simoni Weiss za njeno takojšnjo in brezpogojno pripravljenost zelo hvaležni, je ob njenem koncertu v Mariboru izrekel prisrčne čestitke ustanovni predsednik Društva staršev na Javni dvojezični ljudski šoli v Celocu prof. mag. Anton Schellander. Čestitke je povezal z željo po novem srečanju na Koroškem.

O KOZLU, POLŽU IN ZELJNATI GLAVI

Kozlovska sodba v Šmihelu

ŽE PRED 130 leti je Josip Jurčič, pisec prvega slovenskega romana Deseti brat, izdal humoresko Kozlovska sodba v Višnji gori. Naslonil jo je na ljudsko pripovedovanje o polžu, ki da ga imajo Višnjani privezanega in se iz njih ponorčeval. Morda je s tem dal tudi idejo Franu Milčinskemu, da se je pozneje iz »modrosti Dolenjcev« pošalil v zgodbah o Butalcih.

Naj bo tako ali drugače, humoreska je še živa, prav tako pa so tudi še danes Višnjani zelo občutljivi na to, če jim kdo reče, da imajo »polža privezanega«.

Jurčičeva humoreska se je na slovenskih odrih doslej pojavljala v različnih uprizoritvah – od povsem realističnih do stiliziranih. Avtorji dramatizacij so ji dodajali tudi času primerno aktualnost. Torej zelo raztegljiva tema.

Matija Milčinski, režiser šmihelske uprizoritve, je izbral humorno dramaturško komponento, ki je za naše občinstvo nedvomno najbolj primerna. Držal se je teksta soavtorjev Jurčič – Makarovič – Hercog. V Hercogovi režiji smo jo pred nekako petnajstimi leti videli že na mitingu Kladiva v Borovljah, takrat v izvedbi Ljubljanskega lutkovnega gledališča.

Ker predstava ni samo za otroke, temveč tudi za njihove

starše, babice in dedke, se je šmihelski oder odločil za premiro v soboto zvečer. Nekoliko začudeni, ker so navajeni lutkovnih predstav v nedeljo po maši, pa so odrasli obiskovalci kar dodobra napolnili dvorano.

Kozel je poželjivo gledal skozi ograjo

Vsako življenjsko obdobje prinese svoje videnje in razumevanje vsebine. Tisto, česar otroci še ne morejo doumeti, je za odrasle, ki znajo poslušati tudi med stavki, lahko zelo zanimivo. To se je na sobotni premieri izkazalo tudi v Šmihelu. Razumevanje je bilo odlično in smeh temu primeren.

Višnjani so obsodili kozla Sivca Lukeža Drnulje, ker si je čez ograjo poželjivo ogledoval sosedovo zelje. »Ne želi si

bližnjega (žene) blaga«, pravi božja zapoved. In ker greha ni storil, pa bi ga rad, so mu prisodili kazen, devet s palico po njegovi senci (želji), gospodar Drnulja pa je moral to, ker ni pazil na svojega Sivca, gledati z zavezanimi očmi.

Ob tem pa so strogi meščani in sodniki kar pozabili in spregledali, kako se je njihov slinasti polž vlačil okrog zeljnate glave in ji celo objedel nekaj listov.

Uprizoritve se je lotila mladinska skupina šmihelskih lutkarjev. Njim primerna je bila tudi scena in siceršnja lutkovna odrska oprema. V realistični podobi so samo polž, kozel in zeljnata glava, vse preostale vloge pa so naravne z maskami pred obrazi. Karakterno odlično je njihove osnutke pripravila Marina Bačar, izdelali pa so jih skupinsko. Preprosto, a dokaj učinkovito sceno je izdelal Pep Trap. Za tehniko, ki je delovala tekoče, sta skrbela Niko Krištof in Florijan Krivograd.

Igralci, dva Kumra – Marko in Niko, dva Čebula – Emanuel in Katrin, dva Krajgerja – Gabriel in Roman ter Daniel Budin, Andreja Trap, Franci Wrolich in Romana Opetnik so pod mentorskim vodstvom Kristine Trap-Jernej svojo nalogo opravili izvrstno.

Jože Rovšek

Sodimo ga, obesimo ga!

Od srede Kontaktne leča

Dijaki slovenske gimnazije letos že 17. vabijo na svojo največjo kulturnozabavno prireditev, s katero se odpirajo tudi vsem sovrstnikom iz enakih celovških in drugih koroških šol. Koliko jim to uspeva, je seveda odvisno od njihove prodornosti in odzivnosti pedagogov na teh šolah, da mladino o tej iniciativi obvestijo. Bilo je že bolje, vendar iniciatorji in organizatorji Kontaktne leče ne odjenjajo.

Letošnji program od včeraj dalje v Kultu (St. Veiter Ring

22h) se je začel ob 19.30 z monodramo Rupert Marovt, avtorja in igralca Andreja Rozmana-Roze. Predstava je pred nekaj meseci zelo navdušila že v Šentjanžu. Večerni program je ob 20.30 zapolnila skupina Yoo-Baa Trieb z Dunaja, ki prvič gostuje na Koroškem, ob 22.00 pa je nastopila še skupina Schönheitsfeler.

Danes, v četrtek se bo začelo z branjem Franzobla, leta 1995 dobitnika Bachmannove nagrade, ob pol devetih bo nastopila

Shiva Lakritz z mešanico jazza in rocka, ob 22. uri pa še skupina 2227 iz Slovenije.

Zadnji dan Kontaktne leče (v petek) bo ob 19.30 brala iz svojih tekstov v Nemčiji živeča turška pisateljica Alev Tekinay, uro pozneje bo z latinskoameriško glasbo nastopila skupina Pachakuti, zaključila pa ga bo mednarodno sestavljena skupina Voice z Dunaja z afriškimi reggae ritmi in arabskimi besedili.

Program Kontaktne leče je vsekakor vrhunski in zanimiv, zato dijaki slovenske gimnazije na obisk vabijo tudi vas!

V FARI WELZENEGG

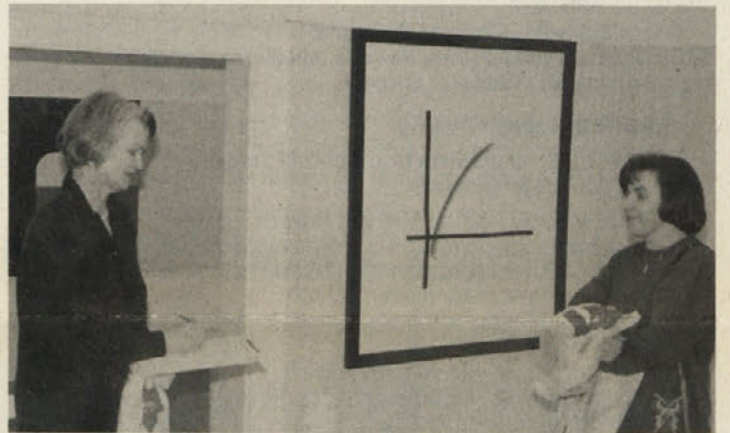
Zbor »Rož« navdušil

S koncertom »Pesem upanja« se je pretekli petek v Celovcu predstavil mešani pevski zbor »Rož« iz Šentjakoba. Iz svojega cikla je zapel tri različne liturgične obrede, in sicer: muslimanske ter vzhodno pravoslavno (rusko) in južnoameriško katoliško mašo. Zbor pod vodstvom Lajka Milisavljeviča je po-

novno pokazal visoko umetniško raven in bil od številnega poslušalstva poplačan z burnim aplavzom. Posrečeno sceno, ki simbolizira raznolikost liturgičnih obredov in kulturnih krogov, je oblikoval koroški umetnik Hugo Wulz, izkupiček koncerta pa je namenjen v dobrodelne namene v Braziliji. M. Š.

PRIBLIŽEVAJE

Wüster v Galeriji Rožek

Janja Zikulnig (levo) med približevanjem umetnosti

V galeriji Marije Šikoronje poteka razstava slik Jakoba Wüstra iz Breznice pri Šentjakobu. Njegove zanimive velikofornatne slike, slikarsko tehniko, ploskve, barve in črte nam je pretekli petek v svoji seriji »Približevanja« predstavila umetnostna zgodovinarica Janja Zikulnig. Umetniška dela avtorja Wüstra so nam zaživela v drugačni podobi, kot pa bi jo laiki doživeli ob zgolj gledanju.

Dela so abstraktna, kar pomeni, da so do skrajnosti zreducirana na izpovedne elemen-

te. Ti pa so stroge ploskve, zelo kontrolirane črte in pa uporaba cevi. Vsaka avtorjeva poteza je načrtovana in ima določen smisel, linije, ploskve in cevi se med seboj podpirajo in dopolnjujejo. Slike, kompozicije, instalacije ali kolaži, kakor bi jih lahko imenovali, dajejo obiskovalcu neomejene možnosti vživljanja in predstavljanja po lastnih videnjih. Tudi zato jih avtor ni poimenoval.

Vsekakor zanimiva razstava, ki si jo lahko ogledate še do 23. marca. Jože Rovšek

PRI JOKLNU

Odlično vzdušje

Kulturno društvo Pri Joklnu je s skupino »Malin Head« privabilo pretekli petek ogromno množico mladih in starejših v kulturno taberno, da prisluhni

irski in škotski glasbi. Multietnična skupina z Dunaja je pozno v noč zabavala publiko s tipičnimi glasbami in melodijami z britanskih otokov.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 13. 3.

- DUNAJ, Museum für Volkskunde
18.00 Predstavitel knjige »Das festliche Jahr der Slowenen«
ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPD Danica
19.30 Naravna medicina v sklopu šolske medicine. Predavatelj: dr. Ivan Ramšak

PETEK, 14. 3.

- ŠENTJANŽ, k & k – k & k in SPZ
19.30 Predavanje »Die unbekanntenen Impressionistinnen«. Mag. Ulli Sturm predava o vlogi žensk v umetnosti
DUNAJ, v WUK, Währingerstr. 59, 1090 – KSŠSD
20.00 Odprtje razstave Nika Sturma in Oliverja Marčeta »denar – danaro – Geld«
PLIBERK, v farni dvorani – Živopisna jadrnica Pliberk
20.00 Predavanje in pogovor. Osnove in možnosti integracijskega pouka; referenti: prof. dr. Peter Gstettner, Franz X. Scheibl, dr. Ulrike Baum, mag. Elisabeth Brune in mag. Veronika Messner;

SOBOTA, 15. 3.

- CELOVEC, na Javni dvojz. lj. šoli
9.00 Predstavitel projekta »Človek je, kar je«
GLOBASNICA, pri Šoštarju – SKD »Globasnica«, SPD »Eдинost« Šteben
14.30 Otroški popoldan. Lutkovna predstava

NEDELJA, 16. 3.

- GLOBASNICA, pri Šteklju – SKD »Globasnica«, SPD »Eдинost« Šteben
14.30 Filmski večer in diapedavanje o potovanju po Mehiki. Predavatelj: Hanzej Elbe in Joško Igerc
TRBIŽ (Italija), v občinskem kulturnem centru
14.30 Primorska poje
LOČILO, v Posojilnici – SPD Dobrač
17.00 Obtoženi volk – Proces. Nastopa: Mladinska gledališka skupina SPD »Bilka« iz Bilčovsa

PONEDELJEK, 17. 3.

- BOROVlje, na glavnem trgu – občina Borovlje
Ves dan »Jožefov sejem«
TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
13.30 Informacijski popoldan o EU-programih. Sokrates – program – šansa za slovenske ustanove; predavanje bo od 13.30 do 16.30; predava: mag. Helmut Zelloth

TOREK, 18. 3.

- ŠENTJAKOB, v Regionalnem centru
19.00 Marija Hedenik: »Inglazije«. Prijave do 14. 3. 1997; prispevek 150,-; tečaj traja do 21. ure

SREDA, 19. 3.

- GLOBASNICA, pri Šoštarju – SKD »Globasnica«, SPD »Eдинost« Šteben
14.30 »Osnovna oskrba hišnih živali«. Predavatelj: mag. Richard Grilc, žvinozdravnik
CELOVEC, v Pastoralnem centru
19.00 Razstava: Sveto pismo – knjiga življenja. Jezusovi zadnji dnevi v Jeruzalemu – diapedavanje o mestu Jezusovega trpljenja; predava: mag. Klaus Einspieler

ČETRTEK, 20. 3.

- CELOVEC, na Zvezi-Bank – SGZ, KIS
14.45 Interreg-Workshop; predavanje o prekomernih projektih kulture, turizma, kmetijstva in gospodarstva; predavajo mag. R. Schinner (deželna vlada), mag. B. Triebel, (dež. vlada), mag. Hans Schönegger (sklad), dipl. inž. Hanzi Mikl, (kmet. zbornica)
TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
19.30 Predstavitel umetnostno-kulturnega vodiča po Koroškem: Po koroških poteh (avtor dr. Janko Zerzer)

PETEK, 21. 3.

- ŠENTJANŽ, k & k – k & k in SPZ
17.00 »EDV-Schnupperkurs«. Temeljni pojmi elektronskega računalništva in praktično delo na računalniku.

SOBOTA, 22. 3.

- ŠENTJANŽ, k & k – k & k in SPZ
9.00 »EDV-Schnupperkurs«. Nadaljevanje
GLOBASNICA, v farni dvorani – SKD »Globasnica«, SPD »Eдинost« Šteben
14.30 Komedija »Poročni list« (Ephraim Kishon). Nastopa: gledališka skupina KPD »Planina« Sele; režija: Franci Končan
RAVNE NA KOROŠKEM, v športni dvorani
19.00 30. Pevska revija »Od Pliberka do Traberka«

NEDELJA, 23. 3.

- BOŽJI GROB, pri Božjem grobu
19.00 Skavtski križev pot

PETEK, 4. 4.

- ŠENTJANŽ, v k & k
19.30 Podijska diskusija o liberalizaciji radia »Kommerzielle Vielfalt oder kulturelle Vielfalt«

SOBOTA, 5. 4.

- ŠENTJANŽ, v k & k
Workshop – delavnica »Zwei Sprachen – ein Radio«

JAVNA DVOJEZIČNA JUDESKA ŠOLA V CELOVCU
9020 Ebentaler Str. 24, tel. 0463/537-411

Vpisovanje – šolski praznik

Na šolski praznik vabi Javna dvojezična LŠ vse starše in začetnike v soboto, 15. marca 1997, ob 9. uri. Ob pozdravnem programu in predstavitvi projekta »Človek je, kar je – Der Mensch ist, was er ißt« imajo bodoči prvošolčki možnost spoznati svojo šolo, učitelje in sošolce.

Pri vpisovanju informiramo starše tudi o novem šolskem poskusu »Šolski vstop za prvošolce brez selekcije«, ki ga želimo vpeljati z začetkom šolskega leta 1997/98.

Učitelji in šolarji se veselimo vašega obiska!
Brigita Hambrusch, ravnateljica

Rožanski izobraževalni teden

● Četrtek, 13. 3. ob 19.30
v stari šoli v Kotmari vasi:
mag. Simon Čertov
Predavanje o sektah

● Četrtek, 13. 3., ob 19.30
v Posojilnici v Škofičah:
film Sidonie

● Petek, 14. 3., ob 19.30
v občinskem uradu v Selah:
Otvoritev razstave –
Rasizem (Valentin Čertov,
Martin Dovjak)

● Petek, 14. 3., ob 19.30
pri Adamu v Svečah:
film Sidonie

● Sobota, 15. 3., ob 20.00
na gradu v Hodišah:
Petje v gradu

● Ponedeljek, 17. 3., ob 19.30
pri Miklavžu v Bilčovsu: Preda-
vanje: Rasizem in seksizem
(Larissa Krainer-Kaiser)

● Torek, 18. 3., ob 20.00
v stari šoli v Kotmari vasi:
Predavanje: Bodočnost
kmetov v EU (dr. Hans
Madritsch)

● Četrtek, 20. 3., ob 19.30
v farnem domu v Selah:
Predavanje: Naravnomedicinske
metode in/ali šolska
medicina (dr. Ivan Ramšak)

● Petek, 21. 3., ob 20.00
pri Cingelcu na Trati:
»Dialog odra z življenjem«
(igra Magda Kropiunig)

● Nedelja, 23. 3.,
pri Miklavžu v Bilčovsu:
Dan domačih jedil

Tilka Sadovnik s Polene – 70. rojstni dan; Hanes in Betina Kummer – rojstni dan; Franciska Lubas iz Vogrč – rojstni dan in god; Ivan Živkovič s Stranj – rojstni dan in god; Hanzej Smrečnik iz Čepič – 60. rojstni dan; Ljudmila Sienčnik in Matilda Lesjak iz Dobrle vasi – rojstni dan; Matilda Fido s Sel pri Miklavčevem – rojstni dan; Joško Mikl iz Zgornjih Borovlj – rojstni dan; Johana Ko-

RADIO KOROŠKA
SLOVENSKE ODDAJA

- ČETRTEK, 13. 3.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja.
PETEK, 14. 3.
18.10 Kulturna obzorja.
SOBOTA, 15. 3.
18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca.
NEDELJA, 16. 3.
6.08 Dobro jutro, Koroška – Guten Morgen, Kärnten! / Duhovna misel (P. Zablatnik).
18.00 6 x 6
PONEDELJEK, 17. 3.
18.10 Kratki stik
TOREK, 18. 3.
18.10 Otroška oddaja.
SREDA, 19. 3.
18.10 Glasbena mavrica.
21.04 do 22.00
Koroška poje

PRAZNUJEJO

ren iz Šentjakoba – 80. rojstni dan; Justina Mikl s Svatem – rojstni dan; Jozi Wrolich iz Loč – 80. rojstni dan; Pepca Roblek – Pušelčeva, Pepi Oraže in Lenči Olip iz Sel – rojstni dan; Gertrud Hirm iz Šentradegunda – 92. rojstni dan; Rozi Kropfitsch z Žihpolj – rojstni dan; Jože Kropivnik z Rut pri Rinkolah – rojstni dan; Tilej Sumitsch z

DOBER DAN, KOROŠKA

- NEDELJA, 16. 3.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 17. 3.
01.40 ORF 2 (Ponovitev)
16.20 TV SLO1 (Ponovitev)
I Občinske volitve '97 pod drobnogledom
I Intenzivni tečaj v jezikovni šoli »ISLA« v Celovcu
I »Človek je, kar je« – Projekt Javne dvojezične ljudske šole v Celovcu
I »Identitetek« – Posrečeno – raznolika razstava treh umetnic iz treh dežel v k & k-centru
I Prantl, prajtl ali presenc: žegnani les naj bi tudi še danes pospeševal rast in plodnost
I »Kozlovska sodba v Višnji gori« – humoreska v barviti priredbi mladinske lutkovne skupine KPD Šmihel

Mohorjeva
ljudska šola v Celovcu
Vpisovanje
za šolsko leto 1997/98
bo v soboto,
15. marca 1997,
od 8. do 12. ure.
JEZIKI – GLASBA – ŠPORT
PRIJATELJSTVO – VESELJE

25.
Globaški
kulturni
teden

Sobota, 15. marec
Filmski večer in dia-predavanje
o potovanju po Mehiki
Sreda, 19. marec
Osnovna oskrba hišnih živali
Sobota, 22. marec
Zaključek kulturnega tedna,
komedija »Poročni list«
Ephraima Kishona
Vse prireditve se prično ob
19.30 uri

V Kotmari vasi je naprodaj
parcela (520 m²) z majhno
hišico in hlevom. Cena
350.000 šil. Kontakt:
Hilde Griebler, Celovec,
telefon 0463/508984.

Zdravnik splošne prakse v
Železni Kapli dr. Štefan Je-
len išče pomočnico za delo
v ordinaciji. Znanje obeh
deželnih jezikov obvezno.
Oglasite se na naslov:
9135 Železna Kapla 6,
telefon 04238/8710.

Doba – rojstni dan; Jožefa Kral
z Bistrice – rojstni dan; Gretka
Božič iz Večne vasi – rojstni
dan; Albina Dominikus iz Pod-
grada – 80. rojstni dan; Ciril
Malle iz Železne Kaple – 75.
rojstni dan in god; Mihi Am-
rusch iz Šentjakoba – 30. rojst-
ni dan; Pepca Waldhauser iz
Podna pod Vrtačo – rojstni dan
in god; Pepi Furjan iz Sel – 40.
rojstni dan; Trudi Wieser iz
Bilčovsa – 40. rojstni dan.

SLOVENSKI
VESTNIK
UREDNIŠTVO
Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.
USMERJENOST LISTA seštevek
mnenj izdajatelja in urednikov s
posebnim poudarkom na narodno-
političnem interesu.
UREDNIKI Glavna urednica Sonja
Wakounig; uredniki Jože Rovšek,
Franc Wakounig, Mirko Štukelj
IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:
Zveza slovenskih organizacij na
Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

RAVNE NA KOROŠKEM

»Zakladi na ogled«

Nostalgichen prikaz dragocenosti, med njimi Dalmatinova Biblija iz leta 1584

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, imenovana tudi študijska knjižnica, že skoraj pol stoletja domuje v prostorih ravenskega gradu. Razvijala se je ob gimnaziji, »da bi Korošcem približala svet«. Poleg osnovnega poslanstva se v njenih prostorih odvijajo še razne kulturne prireditve. Razstavo v Likovnem salonu so ob slovenskem kulturnem prazniku poimenovali »Iz zakladnice koroške osrednje knjižnice«. O njej je direktorica ustanove Majda Verčič-Kotnik dejala: »Ves mesec februar so si Korošci imeli priložnost ogledati dragocene in redke knjige, rokopisna dela in rokopise, umetniška dela znanih slovenskih slikarjev in kiparjev, stare listine in fotografije, staro grajsko pohištvo, freske in panjske končnice.«

Dragoceno starejše knjižno gradivo, ki je za identiteto Koroške, naše in zamejske, izredno pomembno, v tako velikem obsegu še ni bilo predstavljeno širši javnosti. Običajnemu bralcu ali obiskovalcu knjižnice je namreč gradivo skoraj nedostopno, saj ga knjižnica hrani in varuje v posebnem oddelku.

Najdragocenejša in najstarejša knjiga je vsekakor Dalmatinova Biblija (1584), ki jo je koroška družina skrbno čuvala in ohranila današnjemu rodu. Koroške gradove si lahko ogledamo v Valvasorjevi Topographia Carinthiae iz leta 1688, ob njej je Slava Vojvodine Kranjske (1689), Megiserjeva Annales Carinthiae iz leta 1612. Črnjanski rokopis iz 17. stoletja pravi o rabi slovensčine v Mežiški dolini, tu so znameniti Korošci: rokopisi bukvnika Andreja Šusterja-Drabosnjaka, Cerkevne pesmi Mavrerja Lu-

kaša, za bralce vedno zanimive Arcnijske bukve in Kolomonov žegen, poročna in mrliška knjiga. Razgrnili smo prvi zemljevid slovenskega ozemlja ter za razvoj slovenskega jezika tako pomemben Gutsmanov Nemško-slovenski slovar.

Rokopisi pisateljev Prežiha, Ksaverja Meška, Ljube Prenerjeve, Jaka Špicarja, Blaža Mavrela so le drobec iz bogate rokopisne zbirke Koroške osrednje knjižnice.

Izbrali smo originalne, že dragocene izdaje: Prešernove poezije (1847), Vodnikove pesmi iz leta 1840, Cankarjevo Erotiko (1899), Jenkove Pesmi iz l. 1865, Jurčičevo Veroniko Deseniško, Stritarjeve Zbrane spise ...

Posebej smo se potrudili in izbrali najlepše in najpomembnejše bibliofilne izdaje (faksimile).

Razstavo smo si zamislili tudi kot nekoliko nostalgichen

Prežihov Voranc v enem izmed pisem prijatelju razkriva, da je za njegovo pisanje »kriva« mati, ki mu je povedala številne zgodbe.

prikaz knjižnic, kakršna tudi naša ni več in več ne bo; zato nismo mogli in ne hoteli obiti dejstva, da Koroška osrednja knjižnica domuje v 500 let starem gradu in je primer čudovite simbioze starega in sodobnega sveta. Razstava je tudi najprimernejši uvod in napoved pomembnih obletnic, naslednje leto bomo praznovali 100-letnico rojstva dr. Franca Sušnika ter 70-letnico rojstva Leopolda Suhodolčana, leta 1999 pa knjižnica slavi 50-letnico svojega obstoja. Takrat bo tudi poskušala premostiti desetletja trajajočo vrzel in izdati vsaj prvi snopič - seznam rokopisov in drugih raritet, ki jih hrani.«

Samo Šavec

VERSKI TISK

Knjiga na temo »Meditacija«

Knjig na temo »Meditacija« je precej, zgoraj omenjena pa je nekoliko drugačna. Prevedena je iz angleščine, prva izdaja pa je izšla že leta 1978. Od tedaj naprej so jo ves čas izboljševali in dopolnjevali, tako da zainteresirani bralci zadnje izdaje precej izve o meditaciji na splošno in o marsičem, kar spada zraven: vder pogled na življenje, odkritost do drugih in do samega sebe, poudarek pa je na razvijanju lastne »prisrčnosti«.

Knjigo sestavlja 20 poglavij, prva so namenjena začetnikom,

zadnja pa se spuščajo že na bolj subtilna področja. Predelano snov zaokrožijo praktične vaje za koncentracijo in meditacijo, pa tudi aforizmi na temo duhovnosti.

Avtor angleškega originala je duhovni mojster Sri Chinmoy (roj. 1931 v Indiji). Napisal je več kot 1000 knjig in 13000 pesmi nabožne vsebine, pa tudi o športu.

Knjiga je na voljo v knjigar- ni »Naša knjiga« v Celovcu v Pavličevi ulici.

Mag. Andrej Feinig

SEDITE v avtu in se pogledate v ogledalo: »Spet ni bilo dovolj časa za šminkanje in za frizuro!, glasno vzdihnete. V avtu imate otroke, ki jih je treba peljati v šolo in tudi v službi vas že čaka termin. Ob vsem tem se morda začudite: »Kako le to uspe drugim ženskam, da so vedno perfektno in da se jim ne pozna vsakodnevni stres!«

So vam znane takšne in podobne scene? Ne? Potem ste lahko srečne, imate namreč menedžerske kvalitete kar se tiče načrtovanja in organiziranja svojega časa.

Mislil pa, da večina žensk, ki imajo družino in so zaposlene, prav dobro pozna občutke, ki sem jih opisala zgoraj. Vendar pa to še dolgo ni vzrok, da ob tem obupate, kajti treba bo le najti poti, kako boste v bodoče ravnale čim bolj konstruktivno s svojim časom. Pri tem pa se boste – ne čudite se! – lahko marsikaj naučile iz zgodbe o Davidu in Golijatu v sv. pismu.

V stari zavezi lahko berete zgodbo o velikanu Golijatu in o šibkemu Davidu, ki navsezadnje le zmaga, vendar ne s svojo močjo, temveč s svojo fleksibilnostjo. Medtem ko Golijat tiči v svoji težki zaščiti

IZ ŽENSKEGA VIDIKA

piše dr. Štefka Vavti

ni opremi, gre David v borbo brez vsakega nepotrebne balasta. Tako se lahko hitreje prilagodi novim situacijam, ki ga čakajo.

Recimo, da ste se zjutraj prepozno zbudile – ženska, ki ravna kakor David, se bo hitro prilagodila situaciji, šla bo pač enkrat v službo brez šminke. Tista pa, ki posnema Golijata, ne bo sposobna iti iz

Dobro koristimo svoje moči!

hiše, ne da bi se nališpala in če bo to treba navsezadnje storiti v avtu, v križišču... Tvegala bo celo prometno nesrečo!

Ta primer je sicer ekstremen, vendar pa boste morda našle podobnosti s svojim ravnanjem.

Drug fenomen Golijatovega ravnanja je ta: na moč se našopiri in govoriči, da bi ustrašoval svojega sovražnika. Vsaka, ki v svojem vsakdanjiku srečuje osebe, ki se skrivajo za (praznim) govoricenjem, pa bo – če bo pogledala za fasado – spoznala, da se za velikimi besedami

največkrat skriva šibka osebnost. David se ne pusti ustrašiti od Golijatovih besed, namesto tega pa spozna, kje in na katerem področju ga lahko prizadene.

Vrhu tega odlikuje Davida še zavest, da se bori za pravo stvar in da je etično ozadje njegovega ravnanja pravilno. Ženske, ki ravnajo kakor David, vedo, kaj jim je pomembno, za kaj se želijo boriti in za kaj ne! Ni jim teba govoriti in iskati opravičevalnih razlogov za svoje

ravnanje. O svojih ciljih so prepričane, zato tudi nimajo stalno slabe vesti. Ženske, ki ravnajo kakor Golijat, želijo v prvi vrsti napraviti dober vtis pri drugih. Če se jim to ne posreči, postanejo nervozne in začnejo napadati druge, posebno še tako imenovanega sovražnika. Na ta način izgubijo velik del svoje energije za prazen nič, namesto da bi jo konstruktivno izkoristile zase.

Več o zgubljenih energijah, o odgovornosti, ki naj jo prevzamemo zase, in o močeh, ki jih ima vsaka izmed nas, pa bom pisala v prihodnji kolumni. ■

Gast '97: Južnokoroški kmetje zadovoljni

Pred tednom dni se je končal letošnji sejem gostinstva in turizma GAST 97. Kakor lani je bila tudi letos med ponudniki in razstavljalci Kmečka izobraževalna skupnost (KIS). Stojnica je bila dvojezično označena, prav tako v obeh deželnih jezikih so bile na voljo brošure in informacije. Kot lani so bili tudi letos s svojimi kvalitetnimi izdelki na sejmu Iva Müller iz Vogrč od skupine oljarjev iz Podjune, družina Adlassnig iz Vesave (mesni izdelki), Florijan Županc (mesne specialitete) z Obirskega, Edi Goltnik iz Podkrajja (posteljina, preproge, volna) in drugi.

Dr. Hans Madritsch (KIS) je letošnji nastop ocenil takole: »Čeprav je bilo letos manj obiskovalcev in v turizmu vlada krizni položaj, so bili naši

Zadovoljni Edi Goltnik iz Podkrajja

IZBOR ZA EVROPSKI MUZEJ

Muzej Idrija v ožjem izboru

Uslužbenice in prijatelje muzeja v Idriji ter kulturno javnost je razveselila novica, da so v Bristolu uvrstili Mestni muzej Idrija v najožji izbor za vsakoletno prestižno nagrado Evropski muzej leta 1997. Za ta naslov se poteguje še en slovenski muzej: Muzej na prostem iz Rogatca pri Celju. Član komisije za izbor muzeja van der Weiden je obiskal Idrijo in si z zanimanjem ogledal objekte in projekte muzeja.

Idrijski muzej se je prijavil s postavitvijo stalne razstave »500 let rudnika živega srebra in me-

sta Idrije«, ki obiskovalce popelje skozi pestro zgodovino mesta in rudnika. Muzej je že pred leti presegel okvir svojega delovanja, saj se je uveljavil tudi kot organizator kulturnega življenja v mestu, občini in regiji.

Zmagovalca bodo razglasili na letni konferenci 19. aprila letos v švicarskem mestu Lausanne. Zasedanja se bodo udeležili tudi idrijski muzealci, ki bodo prisotni predstavili muzej.

Direktorica muzeja Ivana Leskovec je ob nominaciji povedala, da je ta uvrstitev veliko priznanje

gostince in porabnike vedno bolj pomembna. Dobili smo tudi že ponudbo za sodelovanje na sejmu »Prosti čas« (od 17. do 20. aprila) in v okviru deželne razstave v Borovljah.

Iva Müller: letos je bilo manj obiskovalcev, vzrok temu je bila verjetno visoka vstopnina in pa splošna kriza v gospodarstvu (suša v žepih).

Kljub temu je važno, da predstavimo svoje proizvode in da nas ljudje spoznajo, da pridobimo nove kontakte in partnerje. Drugo leto se bom spet udeležila sejma.

Stani Adlassnig: Sem kar zadovoljen s tem sejmom. Ker je bilo letos manj obiskovalcev, je bilo veliko več časa za osebne pogovore in poslovna poznanstva. In to je zelo pomembno.

Edi Goltnik: Z letošnjo udeležbo in prodajo na sejmu sem zelo zadovoljen. Povpraševanje za naše izdelke raste in obiskovalci iz drugih zveznih dežel so pokazali veliko zanimanje. Drugo leto se bom sejma spet udeležil. M. Š.

vsem sedanjim in nekdanjim sodelavcem muzeja. Na predstavitve v Lausannu pa da se bodo temeljito pripravili, saj gre za pomembno promocijsko akcijo.

Za eno od promocij pa je že lani poskrbel Turistični rudnik – Antonijev rov Idrija, ki je bil nominiran v ožji izbor. Letos pa je v Idriji upanje na nagrado še večje kot lani.

Silvo Kovač

ODBOJKA – POLFINALNE TEKME

SK Dob poražen

PRETEKLI teden so Dobljani igrali v polfinalu avstrijskega odbojarskega prvenstva. Ker so glavni krog končali na 4. mestu je bil njihov nasprotnik Donaukraft z Dunaja, ki vodi na lestvici. Drugi polfinale pa je bil med moštvoma Enns in Salzburg, kjer je bilo dvakrat uspešno slednje.

moštvu je bila zelo pičla, saj si jo je ogledalo le malo navijačev Doba. Če bi bila to polfinalna tekma avstrijskega nogometnega prvenstva, bi jo prenašali preko televizije in ogledalo bi si jo več milijonov gledalcev, toda odbojka ni nogomet! Dobljani nikakor niso igrali dobro in trener Ivartnik je

Stebra SK Dob: legionarja Bojan Mlakar in Reginald Visnapou (desno)

Dobljani so prvo tekmo odigrali preteklo sredo v dvorani v Sentspavlu. Podpora domačemu

moral priznati katastrofalno podajo svoje ekipe, ki je bila odgovorna za slabo igro. Prva dva

seta so domačini izgubili s 9:15, v tretjem pa so osvojili samo 4 točke. Vzrok temu pa je bila zelo močna igra Donaukrafta v bloku. Podajač Dobljanov je igral samo preko dveh igralcev, Bojana Mlakarja in Reginalda Visnapouja, ki pa skoraj nista imela možnosti preigrati močan nasprotnikov blok. Dva dni navrh pa so Dobljani morali na povratno tekmo na Dunaj in proti Donaukraft prav tako podlegli s 3:0. Zadnji dve tekmi bodo igrali za tretje mesto v lestvici proti Ennsu.

Odbojka: Liga prvakov (moški)

Pretekli vikend so na Dunaju odigrali odbojarsko Champions League, tako imenovano »Final Four«, v kateri so nastopila moštva iz Italije, Belgije in Hrvaške. Prvo presenečenje na tem tekmovanju pred približno 2.500 gledalci je bila tekma med Trevisom (Italija) in Maaseikom (Belgija), v kateri so zmagali mladi Belgijci. Vsi so namreč pričakovali zmago Trevisa. Moštvo iz Modene (Italija) je prepričljivo premagalo nasprotnika iz Zagreba, ki je v vsej tekmi doseglo samo 10 točk. V finalu je bila uspešna ekipa iz Modene, ki je premagala Maaseik s 3:0, tretje mesto pa si je osvojilo moštvo Zagreba, ki je premagalo Treviso s 3:2. **M. T.**

ZA NAŠE PLANINCE

Zlati cepin Slovincu

Nekajletna stagnacija kakovostnih slovenskih alpinističnih dosežkov je pri kraju. Minulo leto so slovenski planinci spet pokazali, kaj zmorejo. Višek njihovih dosežkov je bil vsekakor prvenstvena smer preko 1650 metrov visoke severozahodne stene Ama Dablama (6828 m). Steno sta 4. maja preplezala Tomaž Humar (AO Kamnik) in Vanjo Furlan (AO Železničar), ki pa se je tri mesece pozneje smrtno ponesrečil v severni steni Mojstrovke. Za ta plezalni dosežek je Humar meseca decembra prejel najvišje alpinistično priznanje »zlati cepin«. V alpinizmu sicer ni uradnega svetovnega prvenstva, vendar je podelitev »zlatega cepina« najpomembnejše priznanje za alpinistično uspešnost, v okviru katere skušajo oceniti, kaj je bilo najvišje, najtežje ali najboljšje preplezano v nekem obdobju.

Ama Dablama je prišel v najožji izbor osmih alpinističnih dosežkov minulega leta, zato so

Dobitnik zlatega cepina, alpinist Tomaž Humar

»Zlati cepin« so prvič podelili leta 1991 in tudi takrat sta ga prejela slovenska alpinista Marko Prezelj (AO Kamnik) in Andrej Štremfelj (AO Kranj) za prvi vzpon po jugozahodnem grebenu Južne Kangčendzenge (8472 m).

Šesta podelitev, 7. decembra lani, je bila povezana z mednarodnim festivalom gorniškega filma v Autransu pri Grenoble, katerega organizator je alpinistična revija Montagnes Magazine in elitni klub GHM. Dosežek obeh alpinistov v steni

KOROŠKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

Ponovna zmaga SŠK Obir

Šahisti SŠK Obir iz Železne Kaple so v končnici tekmovanja v 1. razredu vzhod slavili pomembno zmago. V Celovcu so dobili dvoboj proti ekipi BSG Raiffeisen s 4,5:3,5 in s tem uspešno ubranili drugo mesto na lestvici.

Na lestvici še naprej vodi Blatograd z 20 točkami pred SŠK Obir in SV Weitensfeld (obe 18,5 točke). Na sporedu so še tri tekme, za obstoj v 1. razredu pa kapelškim šahistom za-

Humarja povabili na zaključno slovesnost, kjer bo vsak od nominiranih poročal o svojem dosežku. Po tej »spovedi« je žirija prisodila »zlati cepin« Tomažu Humarju za največji alpinistični podvig leta 1996. Tako so slovenski alpinisti v šestih letih prejeli kar dva »zlate cepina«, vmes pa sta bili še dve nominaciji za uvrstitev med 8 ali 10 najboljših. Humarjevi tekme so bili Poljak z vsemi osem-tisočaki, Rusi s prvim vzponom po severni steni Everesta, Italijani s centralno smerjo v južni steni Cerro Torre ter štiri francoska dejanja (Alaska, dve odpravi na Grenlandijo ter zaporedni vzpon z enega na drugi osem-tisočak v Karakorumu). Kljub tej ostri konkurenci so »zlati cepin« prisodili Humarju, kar je prepričljiv dokaz, da slovenski alpinisti spet pomembno mešajo karte med najboljšimi alpinisti na svetu.

L. U.

dostuje četrto mesto na zaključni lestvici.

Konec tedna je nastopila tudi druga ekipa SŠZ/Posojilnica Borovlje. V Šentvidu je igrala proti tamkajšnjemu moštvu SV Šentvid 3 in podlegla s 1,5:3,5. Zmagal je Rupert Reichmann, remiziral pa Herbert Rulitz. Kljub porazu sta izredno dobro zaigrala oba mladinska igralca Roman Weber in Stefan Reichmann.

I. L.

SMUČARSKI SKOKI

Odlične uvrstitve Zahomčanov

Zaradi izredno toplega vremena in pomanjkanja snega so morali organizatorji industrijskega pokala odpovedati zadnji dve tekmi v Vrbi in Beljaku. S skupnim seštevkom pa so lahko Zahomčani ponosni na odlične dosežke v tej minuli sezoni tako pri dekletih kot pri fantih. Končni rezultati po sedmih tekmovanjih se glasijo:

Dekleta I: 1. Doris Jarnig (100); 2. Kerstin Mörtl (75); 3. Katja Schnabl (42), vse ŠD Zahomc;

Dekleta II: 1. Tanja Drage (90); 2. Petra Mörtl (82); 3. Sonja Grafenauer (60); vse ŠD Zahomc;

Dečki I: 2. Tomaž Druml (59);

Dečki II: 1. Martin Kuglitsch (145);

Šolarji I: 2. Martin Kuglitsch (115);

Šolarji II: 2. Hans Georg Millionig (65);

3. Sepp Walluschnig (64); vsi ŠD Zahomc.

V moštvenem tekmovanju je ŠD Zahomc osvojilo izvrstno prvo mesto s 1.550 točkami, drugi je postal SZ Beljak s 1.338 točkami, tretji pa SZ Vrba – 464 točk.

SMUČANJE

Užnik samo deveti

Pretekli teden je v Mellau na Predarlškem potekalo avstrijsko mladinsko prvenstvo v alpskem smučanju, ki je imelo značaj FIS tekmovanja. Nastopil je tudi Šentjanščan Danijel Užnik. Na startu so bili tekmovalci iz Nemčije in Švice. V slalomu je vozil prvi tek le srednje, v drugem teku pa je tik pred ciljem naredil napako in bil diskvalificiran. Utrujenosti, ki se kaže tudi že pri Danijelu in seveda pri ostalih smučarjih po tej dolgi in naporeni sezoni, tudi na nedeljskem veleslalomu ni mogel

prikriti. Prvi tek je vozil poprečno, drugega pa le nekoliko bolje, toda tudi z napakmi in v končni uvrstitvi osvojil deveto mesto.

V Franciji, v Les Arxu, pa je Danijel doživel veliki uspeh v moštvenem tekmovanju, v paralelnem slalomu je s Schilcheggerjem premagal Švicarje, v naslednji rundi pa sta izgubila proti odličnim Švedom, ki so bili zmagovalci finalne tekme. Ta teden je Danijel na počitku doma, kjer se pripravlja na avstrijsko smučarsko prvenstvo.

NOGOMET

Pripravljalne tekme

Pričetek spomladanske nogometne sezone se bliža in priprave klubov so v polnem teku. Po uspešnem kampu z novim selektorjem SAK Pušnikom, v Medulinu, je člansko moštvo preteklo nedeljo odigralo pripravljalno tekmo proti Lienzu.

Končni rezultat se je glasil 2:1 za SAK (0:2). Tekma je bila dobra, priložnosti pa je bilo najmanj za deset golov. Razveseljivo pa je, da se mladi igralci dobro vključujejo v igro in da v moštvu spet prevladuje zagnanost in optimizem. Nove mlade igralce, katere je zadnja leta treniral Miha Kreuz, pa si je treba tudi zapomniti: Albin Kesselbacher, Lojze Možina, Mirko Nachbar in Roman Oraže.

Čeprav novi trener zahteva od vsakega posameznika maksimalno pripravljenost, je vodstvo kluba z njim zelo zadovoljno. Vsi igralci so kondicijsko v dobri formi in novi so se že kar dobro živeli v moštvo. Kot zadnji mož igra sedaj Simon Sadjak, v sredini in v napadu pa še vedno Grujić ter legionarja Omerović in Škerjanec.

V nedeljo, 16. marca, igra SAK v Brežah proti tamkajšnjemu moštvu. Pričetek tekme ob 14. uri. Vabljeni.

IZIDI DRUGIH TEKEM:

Ruda-Globasnica	2:5 (0:4)
Šmihel-Sele	5:0 (3:0)
DSG Borovlje-Poreče	4:0 (1:0)

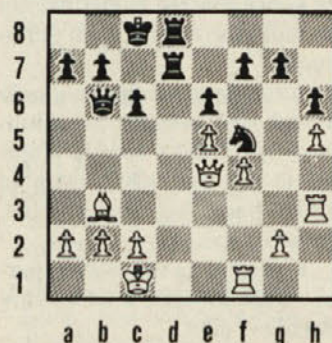
ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 67

Silvo Kovač

Boiser - Vogt / Dopisna partija 1962

Črnemu je uspelo podvojiti trdnjavi na odprti d liniji in zablokirati kraljevo krilo. Prav ta prednost omogoči črnemu, ki je na potezi, da v na-

daljevanju s kombiniranimi pretnjami ogrozi na videz varnega belega kralja. Kako poteka zmagovito nadaljevanje črnega?

Rešitev štev. 66

Fischer z žrtvijo kvalitete 1.Tf8:+! organizira napad na črnega kralja. Po izsiljenem 1...Df8: sledi 2.Da4+ in črni je že v velikih težavah. Na 2...b5 3.De4: Td8 4.Dc6+ Td7 5.Td1 De7 6.Lg5 in črni se je vdal. Tudi na 2...Kd8 3.Td1+ je črni brez uspešne obrambe!